

Etsintätyön yleisiä ohjeita

Yleistä etsinnöistä

- etsintäkohteiden tiedustelu maastossa on luvallista, kuten yleensä muukin liikkuminen
- kaivaminen ja jäänteisiin kajoaminen on aina luvanvaraista
- etsintätyö ei ole sotaromun keräämistä, materiaali on puolustusvoimien omaisuutta (Sotamuseo)
- kaatuneiden jäänteitä on käsiteltävä kunnioittavasti, luukuvia ei julkaista
- kaikki tunnistamista edistävä esineistö on otettava talteen

Etsinnät Suomessa

- kohteena voivat olla suomalaiset kentälle jääneet tai neuvostosotilaat
- kaikista etsinnöistä on lähetettävä suunnitelma Sotavainajien muiston vaalimisyhdistykselle (mitä etsitään, missä, milloin, etsintään osallistuvat, johtaja, yhteystiedot, etsintäkohteen karttatiedot MML:n maastokartalla)
- etsinnät (kaivaminen) edellyttävät aina maanomistajan lupaa
- yhdistys lähettää suunnitelmat ao. maakuntamuseolle, poliisille ja tarvittaessa rajavartiostolle
- yhdistys hankkii luvat Metsähallituksen ja isompien metsäyhtiöiden omistamille alueille, muista maanomistajien luvista vastaavat etsintäryhmät
- em. lupa- ja lausuntoprosessit kestävät noin neljä viikkoa
- räjähtävä materiaali on merkittävä ja ilmoitettava poliisille (puolustusvoimat raivaa)
- löytyneet jäänteet tunnisteineen luovutetaan yhdistykselle, joka vastaa tunnistamis- ja hautaamistoimenpiteistä
- kohdemaastot, joissa kaivamista on tehty, ennallistetaan
- kaikista maanomistajille aiheutuneista vahingoista vastaavat etsintäryhmät
- neuvostosotilaiden etsintä ja kaivaminen perustuvat Suomen ja Venäjän väliseen valtiosopimukseen vuodelta 1992 <https://www.finlex.fi/fi/sopimukset/sopsteksti/1992/19920095>
- jäänteiden kaivaminen ja siirtäminen edellyttävät aina venäläisosapuolen (Venäjän suurlähetystön) hyväksyntää
- lupa- ja sopimusasioiden käsittelyn hoitaa yhdistys

Etsinnät Venäjällä

- etsinnät perustuvat em. valtiosopimukseen
- etsintää voivat tehdä yhdistyksen valtuuttamat etsintäryhmät
- etsinnöissä on noudatettava Venäjän viranomaisten määräyksiä ja ohjeita
- etsintäsuunnitelmat on jätettävä vuosittain huhtikuun alkuun mennessä yhdistykselle
- suunnitelmassa on oltava perustiedot (mitä, missä, milloin, etsintäryhmän johtaja ja jäsenet/nimet, syntymäajat, passien numerot, etsintävälineistö, etsintäkohteiden kartat

- yhdistys lähettää suunnitelmat toukokuun alkuun mennessä yt-osapuolelleen Vojenny Memorialylle Moskovaan, joka käsiteltyään suunnitelmat lähettää ne tiedoksi ao. piirihallintoviranomaisille sekä antaa palautteen yhdistykselle
- yhdistys lähettää käsitellyt suunnitelmat etsintäryhmälle
- etsintämatkalla on oltava mukana matkustusasiakirjat, hyväksytty suunnitelma ja kopio valtiosopimuksesta
- yleensä tapana on alueelle tullessa ilmoittautua ao. sotilaskomissariaatissa
- erityisiä maanomistajalupia ei tarvita, mutta talojen lähipiirissä tai muualla, missä etsintä ei muutenkaan ole selvästi toivottua, sitä ei tehdä
- löytökohteella on oltava tarkkana erilaisten tunnisteidien (napit, soljet, kolikot jne.) kanssa; niiden perusteella voidaan päätellä onko kyse suomalaisesta tai neuvostosotilaasta
- kaikki tunnisteet, erityisesti tuntolevy, on otettava huolella talteen
- etsintäkohde ennallistetaan kaivamisen jälkeen
- suomalaissotilaiden jäänteet viedään Viipuriin Pietari-Paavalin kirkon vintille (pussiin tiedot etsintäryhmästä, löytöpaikasta, löytöajasta ja mahdollisesta tuntolevystä, kaikki tunnisteet laitetaan jäänteiden mukana pussiin
- neuvostosotilaiden jäänteet peitetään paikalleen ja kohde ilmoitetaan sotilaskomissariaattiin tai venäläiselle etsintäryhmälle, jos sellainen on tiedossa
- Venäjän turvallisuusviranomaiset seuraavat etsintäryhmien toimintaa joko avoimesti tai peitetysti

Muita ohjeita

- hyväksytyistä etsintämatkoista yhdistys maksaa etsintäpäivärahan (johtaja 35€/pv, jäsenet 25€/pv), ajokilometreihin perustuvan polttoainekorvauksen sekä kohtuulliset majoituskulut
- etsintäsuunnitelmiin on liitettävä matkojen kustannusarviot (rajalliset resurssit)
- Venäjälle tarvittavan viisumin etsijät hankkivat pääsääntöisesti omalla kustannuksellaan
- yhdistyksellä on etsintätyön kattavat vakuutukset, mutta suositeltavaa on, että jokaisen etsijän omat henkilökohtaiset vakuutukset ovat ajan tasalla
- kaikista etsintämatkoista (Suomessa ja Venäjällä) on tehtävä yhdistykselle mahdollisimman kattava etsintäraportti.

3.12.2021/PS